

МАКЕДОНСКА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

Научен симпозиум

по повод 10 години Истражувачки центар за културно наследство

ОД АНТИКАТА ДО СРЕДНИОТ ВЕК И ПРЕРОДБАТА – НОВИ СОЗНАНИЈА

(археологија, историја и историја на уметноста)

Истражувачки центар за културно наследство

„ЦВЕТАН ГРОЗДАНОВ“

25 октомври 2024

МАНУ (Амфитеатар / Мала сала)

II сесија

Модератор Драги Митревски

14.00 – 14.15 Александра Николоска ИКОНОГРАФИЈА НА СКУЛПТУРАТА НА АСКЛЕПИЈ ОД СТИБЕРА

14.15 – 14.30 Александра Папазовска КОНТЕКСТУАЛИЗАЦИЈА НА ПРЕДМЕТИ СО ИКОНОГРАФСКА ПРЕТСТАВА НА ЗМИЈА ВО ПРОЦЕСОТ НА КУЛТУРНИОТ ТРАНСФЕР ВО ЖЕЛЕЗНОТО ВРЕМЕ НА БАЛКАН

14.30 – 14.45 Виктор Лилчиќ Адамс, Антонио Јакимовски, Марјан Јованов, Горан Тренески ОКОЛУ КАРАКТЕРОТ НА ЛОКАЛИТЕТОТ ПЕШТЕРА, ДЕМИР КАПИЈА

14.45 – 15.00 Паско Кузман ХЕРАКЛЕ И РИМСКИ КОЊАНИК ОД САМУИЛОВАТА ТВРДИНА

15.00 – 15.15 Анита Василкова БОГОВИТЕ И ТЕЧНОСТИТЕ - ЧИНОТ НА ЛИБАЦИЈА НА КАМЕНИТЕ СПОМЕНИЦИ ОД ЗБИРКАТА НА ЛУ НАРОДЕН МУЗЕЈ ВЕЛЕС

15.15 – 15.30 Игор Кузманоски МОМЧЕТО СО ХОРУСОВ ПРАМЕН – РИМСКА ПОРТРЕТНА БИСТА ОД СКУПИ

15.30 – 15.45 Калина Кузман Додевска, Славица Бабамова НАДГРОБЕН СПОМЕНИК ОД РАНОХРИСТИЈАНСКАТА БАЗИЛИКА ВО С. РАДОЛИШТА

15.45 – 16.00 Љубен Тевдовски ОВА Е СТАТУА НА АФРОДИТА. ДА? ВЕ УВЕРУВАМ, НЕ Е НА БЕРЕНИКА! ГЛОКАЛИЗИРАЈЌИ БОЖИЦИ НИЗ РЕЛИГИОЗНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДВОРОВИТЕ НА ДИЈАДОСИТЕ

Дискусија

THIS IS A STATUE OF APHRODITE. OH? BE SURE IT ISN'T OF BERENICE!

Glocalising Goddesses through the Religious Policies of Diadochi's Courts

ОВА Е СТАТУА НА АФРОДИТА. ДА? ВЕ УВЕРУВАМ, НЕ Е НА БЕРЕНИКА!

Глокализирајќи божици низ религиозните политики на дворите на Дијадосите

Љубен Тевдовски

„Ова е статуа на Афродита. Да? Ве уверувам не е на Береника!“ – е восклицот на славниот поет Посејдип од Пела, кој додава: „На која од двете повеќе наликува, не можам да ви кажам!“. Сензационалното откритие на Миланскиот папирус, со своите шестотини стихови и митолошко-религиозни текстови, издаден дури во 2001 година, не го осветли само значајното дело на Посејдип, туки и мноштвото аспекти на религиозноста, естетиката и општеството во хеленистичкиот период по чии маргини сеуште гребе светската научна мисла.

Овој интересен историски период, кој со своите религиозни, културни, научни, економски и општествени парадигми, станува се поактуелен во светската наука, а особено помеѓу археолозите и класичарите, иако комплексен и недоволно истражен веќе дава значајни прилози, како кон разбирањето на пошироките историски процеси, така и кон разбирањето на значајни предизвици од современото глобално живеење.

Овој труд создава нов, методолошки компактен, компаративен мост помеѓу две од најзначајните карактеристики на религиозноста и општеството во хеленистичкиот период: религиозните синкретизации и култот кон владетелот. Ползувајќи ги теориите на глобализација на идеите и материјалната култура, трудот воспоставува причинско-последична релација на овие два феномени, кои покажуваат огромна конзистентност ширум мултикултурниот свет на Дијадосите и во политиките на нивните династички дворови.

Трудот ги нагласува и сублимира современите научни сознанија, кои говорат дека култот на владетелот, како жив бог, син на бог, наследник и собеседник на сите божества, покровител на сите храмови, градови и народи, е во центарот на заедничкото идеолошко јадро на хеленистичката екумена.

Во таа насока, хипотезата на трудот е дека религиозните и пошироки политики на дворите на Дијадосите, кои се фундирани на силни врски помеѓу династичкиот двор и локалните/регионални религиозни елити, се директно заслужни за зголемената флуидност на религиозните системи и практики, кои придонесуваат кон хибридизација, синкретизација, глокализација и глобализација на религиите во хеленистичкиот период. Најпосле, имајќи ја предвид обемноста и комплексноста на археолошкиот и историскиот материјалот од хеленистичката екумена ширум Стариот свет, трудот се фокусира на особено интересниот елемент на женското лидерство во хеленистичкиот период, имплементирајќи ја својата хипотеза на релацијата помеѓу култот на кралиците и трансформацијата на религиозните и култни практики и иконографијата на доминантно присутните женски божества.